

Opgave 5 Eerste Kamer over levenslang toezicht

Bij deze opgave horen tekst 7 en figuur 1.

Inleiding

De *PrivacyBarometer* is een particulier initiatief, naar eigen zeggen onafhankelijk en niet gebonden aan een politieke partij. Op haar website stond in het najaar van 2014 een bericht over een voorstel van staatssecretaris Teeven. De *PrivacyBarometer* ziet dit voorstel als een onderdeel van een bredere ontwikkeling waarvan ze op haar website zegt: "De laatste 10 jaar is de privacy van de mensen in Nederland stap voor stap afgenomen. Dit is sluipenderwijs gegaan."

In het najaar van 2014 gaf de *PrivacyBarometer* over het wetsvoorstel van Teeven de stand van zaken weer en tekst 7 is daar een fragment uit. Figuur 1 stond daar bij.

Lees tekst 7 en bekijk figuur 1.

- 3p 20 - Eén van de functies van politieke partijen is de aggregatiefunctie.
- Geef een omschrijving van de aggregatiefunctie.
  - Leg uit welke gegevens uit tekst 7 en figuur 1 redenen geven om er aan te twifelen of de aggregatiefunctie bij dit onderwerp wel vervuld is.

Zie de regels 22 tot en met 31 van tekst 7.

- 2p 21 - Uit de kritiek van de Raad van State valt op te maken dat een dilemma van de rechtsstaat aan de orde is.
- Leg uit dat bij het wetsvoorstel een dilemma van de rechtsstaat aan de orde is.

Tweede en Eerste Kamer hebben dezelfde taken. Ze leggen verschillende accenten bij de uitvoering daarvan.

- 2p 22 - Over welke taak van de Eerste Kamer gaat tekst 7?
- Wat is het accentverschil tussen de Eerste en de Tweede Kamer met betrekking tot het uitvoeren van deze taak?

In het denken over strafrecht zijn twee denkrichtingen te onderscheiden: de Klassieke School en de Moderne Richting.

- 3p 23 - Geef een korte beschrijving van het mensbeeld van de Klassieke School.
- Geef een korte beschrijving van het mensbeeld van de Moderne Richting.
  - Leg uit dat de invloed van de Moderne Richting te herkennen is in het voorstel voor levenslang toezicht.

Veranderingen in regelgeving kunnen getypeerd worden als progressief of conservatief beleid.

- 3p **24**
- Leg uit wat in algemene zin typerend is voor een progressief beleid en voor een conservatief beleid.
  - Leg uit of het wetsvoorstel van Teeven past binnen een progressief of een conservatief beleid om criminaliteit te bestrijden.

Zie de regels 36 tot en met 58 van tekst 7.

'De instanties' vinden het verstandig om te evalueren. Om te evalueren moet je over gegevens beschikken en soms kan een vergelijkend onderzoek bruikbare gegevens verschaffen. Een groep, bijvoorbeeld groep A, die onder de nieuwe regeling valt zou dan vergeleken kunnen worden met een groep B die niet onder die nieuwe regeling valt.

- 3p **25**
- Stel een hypothese op voor dit vergelijkend onderzoek en geef daarbij aan wat de afhankelijke en wat de onafhankelijke variabele is.

De twee groepen uit de vorige vraag moeten op relevante kenmerken dezelfde samenstelling hebben. In ons staatsbestel (parlementaire democratie, rechtsstaat) kunnen op een bepaald moment de ex-gedetineerden niet ten behoeve van een onderzoek in twee groepen ingedeeld worden zodat de ene groep wel onder levenslang toezicht staat en de andere groep niet.

- 2p **26**
- Leg uit waarom die twee groepen niet samengesteld kunnen worden. Verwerk in je antwoord een kenmerk van onze parlementaire democratie.

Opgave 5 Eerste Kamer over levenslang toezicht

tekst 7

Levenslang toezicht

Het wetsvoorstel om bepaalde ex-gedetineerden levenslang onder 'intensief' toezicht te plaatsen, nadat ze hun straf hebben uitgezeten, is zeer kritisch door de Eerste Kamer ontvangen. Het wetsvoorstel van staatssecretaris Teeven (VVD) is op 18 september 2014 door de Tweede Kamer aangenomen.

De fracties van VVD, PvdA, D66, GroenLinks en SP in de Eerste Kamer vragen zich af waaruit de noodzaak blijkt om hier nu mee te komen. De partijen vragen de minister waarom niet eerst de evaluatie van de huidige maatregelen kan worden afgewacht. Alleen het CDA geeft aan zich in principe in de doelstelling van het wetsvoorstel te kunnen vinden. Eerder bleek de Raad van State ook behoorlijk kritisch over dit wetsvoorstel. Hij heeft twijfels over de noodzaak en is bang dat te veel mensen onder dit regime gaan vallen. Daarnaast is hij niet overtuigd dat levenslang toezicht en gedragsbeïnvloedende maatregelen in verhouding staan tot de gepleegde feiten. Teeven ontkent dat met dit wetsvoorstel in feite een (levenslange) strafverzwaring wordt ingevoerd.

(...)

Noodzaak ontbreekt

De staatssecretaris heeft aan verschillende instanties in het veld advies gevraagd, waaronder de Nederlandse Orde van Advocaten, het Openbaar Ministerie, de Raad voor Strafrechtstoepassing en Jeugdbescherming, Reclassering Nederland, de Raad voor de rechtspraak, de Nederlandse Vereniging voor Rechtspraak, GGZ Nederland en de Nationale Politie. Alleen de reclassering reageerde enthousiast. Volgens Teeven zien "veruit de meeste instanties" weinig in dit wetsvoorstel. Volgens hen ontbreekt de noodzaak en komt deze wijziging te vroeg. In 2008 is de maximale duur van het voorwaardelijk toezicht nog van drie naar negen jaar verruimd. Het is volgens de instanties verstandiger eerst de effecten daarvan te evalueren. (...)

Evaluatie na vijftien jaar

Omdat het kabinet niet van plan is de verruiming uit 2008 te evalueren, heeft de Kamer een motie aangenomen om deze wetswijziging wél te evalueren. Dit zal vijftien jaar na inwerkingtreding moeten gebeuren.

bron: <https://www.privacybarometer.nl>, 25 november 2014

figuur 1

Stemming

Stemming over het voorstel levenslang toezicht

tegen

voor

		50+	■	■
		CDA	■	■
	■	CU		
		D66		
	■	GL		
		PvdA	■	■
	■	PvdD		
		PVV	■	■
		SGP	■	■
		SP	■	■
		VVD	■	■

Stemming in de Tweede Kamer is geweest. Het wetsvoorstel ligt nu ter goedkeuring bij de Eerste Kamer. In de figuur is de stemming weergegeven zoals partijen in de Tweede Kamer hebben gestemd.

bron: <https://www.privacybarometer.nl>, 25 november 2014